Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan Minister LJS [redacted]

6.11

Deadline: 31-10-2026

9-11-2026

Nota actief openbaar
Ja

Directie Jeugd

Ontworpen door
[redacted]

nota

TER BESLISSING

Beantwoording VSO rapporten klachtrecht

Datum
12 oktober 2026

Kenmerk
4398667-1099342-J

Bijlage(n)
2

1. Aanleiding

- In 2024 besloten uw ambtsvoorganger en de bewindspersoon van JenV tot het laten uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden het klachtrecht in de jeugdzorg te verbeteren.
- Eind 2025 rondde AEF dit onderzoek af en heeft uw ambtsvoorganger het bijbehorende rapport met de Kamer gedeeld en een beleidsreactie toegezegd.
- In februari 2026 publiceerde de KOM het rapport 'Je bent maar een kind, je durft gewoon niet' over het klachtrecht in de *residentiële* jeugdzorg. Ook dit rapport is met de Kamer gedeeld.
- De beleidsreactie op beide rapporten is eind september naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze is als bijlage ter informatie bijgevoegd.
- De Kamer heeft voor het reces een Verslag Schriftelijk Overleg over dit onderwerp ingediend. De beantwoording hiervan is op de beleidsreactie gebaseerd.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht akkoord te gaan met:

- De beantwoording van de vragen van het VSO.

Deze beantwoording wordt parallel voorgelegd aan de staatssecretaris van JenV.

3. Kernpunten

- In de beantwoording geeft u aan dat u voornemens bent de wet aan te passen voor wat betreft het invoeren van een last onder dwangsom voor het niet hebben van een schriftelijke klachtenregeling of het niet informeren van ouders en kinderen over deze regeling. Verder is aangegeven dat u het invoeren van een wettelijk bepaalde maximale behandeltermijn voor klachten, in lijn met de Wkkgz, gaat onderzoeken.
- U licht in de reactie toe waarom u andere aanbevelingen voor wetswijziging niet overneemt.
- Verder geeft u aan dat u met de sector in gesprek gaat over samenhangende (vervolg)acties, waarbij u zich wil richten op een viertal punten die

zowel in de rapporten als in de gevoerde gesprekken naar voren komen als grootste mogelijke verbeterpunten:
    - een bekendere en duidelijkere toegang tot klachtrecht,
    - meer uniformiteit van de manier waarop verschillende organisaties klachtprocedures hebben ingeregeld,
    - meer aandacht voor informele klachtprocedures en
    - een betere verankering van het lerend vermogen van organisaties, gemeenten en professionals.
- Tenslotte heeft u benoemd het belang van een veilige cultuur waarin jeugdigen zich gehoord en serieus genomen voelen en professionals zich veilig voelen in hun werkomgeving. Dit is in lijn met wat hierop gebeurt en wordt gezegd bij andere onderwerpen.

Veel vragen van partijen in het VSO gingen over uw reactie op de aanbevelingen in de rapporten. Deze vragen zijn in lijn met de beleidsreactie beantwoord. Verder werden er ook nog andere vragen door partijen gesteld:

- Vertrouwenspersonen: De leden van de D66-fractie en BBB-fractie hebben vragen over de rol van de vertrouwenspersoon en over hoe wordt geborgd dat jongeren in residentiële instellingen weten wat Jeugdstem voor hen kan betekenen. De leden van de PRO fractie vragen naar de financiering van Jeugdstem.
- De IGJ en toezicht: De leden van VVD-fractie, de D66-fractie en de PRO-fractie hebben vragen over de rol, het toezicht van de IGJ op het pedagogisch klimaat en handhaving. Verder wordt er gevraagd naar de mogelijkheden om informele signalen en ervaringen structureel mee te nemen in het toezicht.
- Vrijheidsbeperkende maatregelen: De leden van de PRO fractie en de PVV-fractie vragen naar de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen.
- Veilig pedagogisch klimaat: De leden van de PVV-fractie, de BBB-fractie, de PRO fractie hebben vragen over de veiligheid om te durven klagen, de (rechts)positie en veiligheid van jongeren in de residentiële jeugdhulp en over het ontbreken van een veilig pedagogisch klimaat. De leden van de D66-fractie vragen om een reactie over de houding van instellingen bij het melden van misstanden door jongeren.
- Inspraak: De leden van de PVV-fractie, CDA-fractie en de BBB-fractie hebben ook vragen over inspraakmogelijkheden.
- Positie medewerkers: De leden van de VVD-fractie vragen verder naar de autonomie van en het vertrouwen in medewerkers
- Samenwerken: De leden van de BBB-fractie vragen naar het samenwerken van klachtencommissies.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten
Nvt

b. Juridische aspecten
De voorgenomen wetswijziging heeft betrekking op de Jeugdwet en de Wmo 2015 (voor wat betreft Veilig Thuis). Deze is afgestemd met directies WJZ en DMO. Daarnaast wordt het invoeren van maximale behandeltermijnen samen met WJZ en DMO onderzocht.

c. Politieke en maatschappelijke context
Afgelopen woensdag 30 september vond het Commissiedebat Jeugdbeleid plaats. Dit onderwerp is toen niet aan de orde gekomen.

5. Afstemming
De stukken zijn afgestemd met JenV, WJZ en DMO. De IGJ en Jeugdstem hebben meegelezen en -geschreven met de voor hen relevante antwoorden van het VSO.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Persoonsgegevens

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.